

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

2 0 0 7

Muzeum Historii Polski
ul. Hrubieszowska 6a
01-209 Warszawa

Tel.: (022) 211 90 02
Fax.: (022) 211 90 33

e-mail: biuro@muzhp.pl
www.muzhp.pl

Muzeum Historii Polski 2007

Szanowni Państwo!

W dobie, kiedy jednym z najczęściej odmienianych słów jest „nowoczesność”, zajmowanie się historią nie jest rzeczą oczywistą. Jako Muzeum Historii Polski próbujemy pokazać, że nowoczesność i tradycja nie są wykluczającymi się wartościami i jesteśmy przekonani, że w programach realizowanych w 2007 roku to nam się udało. Świadczą o tym m.in. tłumy uczestników naszych największych imprez popularyzacyjnych: „Pikniku historycznego” w czerwcu i drugiej edycji projektu „Przystanek Niepodległość” w listopadzie. W minionym roku przeprowadziliśmy szereg inicjatyw naukowych, jak choćby konferencja w Jadwisinie, podsumowująca dorobek historiografii minionego 18-lecia. Wreszcie z powodzeniem podjęliśmy szereg akcji na rzecz promocji polskiego dziedzictwa historycznego za granicą. Służył temu światowy Kongres Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski współorganizowany z PTH czy projekt „Polish Paths to Freedom” w londyńskim Imperial War Museum. Wymieniam tylko niektóre z naszych projektów, a pokazują one, że wiele celów związanych z popularyzacją, edukacją i badaniami naukowymi udaje nam się już dziś skutecznie realizować. Jednak najpoważniejszym wyzwaniem, które wciąż stoi przed nami, jest budowa stałej siedziby Muzeum. W najbliższych miesiącach zamierzamy ogłosić konkurs architektoniczny i mam nadzieję, że w kolejnych sprawozdaniach będziemy mogli ogłaszać dalsze postępy prac architektonicznych i budowlanych.

Z wyrazami szacunku,

Dyrektor Muzeum Historii Polski

MUZEUM HISTORII POLSKI

Muzeum Historii Polski zostało powołane w maju 2006 roku. Naszą misją jest budzenie zainteresowania historią Polski przy wykorzystaniu nowoczesnych form muzealnych i edukacyjnych oraz promocja polskiego dziedzictwa historycznego. Muzeum od chwili powołania przez **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** prowadzi wiele projektów popularyzatorskich, edukacyjnych i kulturalnych, adresowanych szczególnie do młodzieży, rodzin oraz odbiorców za granicą.

Zespół Muzeum pracuje nad stworzeniem atrakcyjnej ekspozycji wykorzystującej nie tylko tradycyjne muzealia, ale również repliki, multimedia i instalacje interaktywne. Powołane zostały grupy robocze wybitnych historyków, historyków sztuki oraz plastyków. Przyszła ekspozycja Muzeum Historii Polski będzie ukazywać najważniejsze wątki historii naszego kraju: dzieje polityczne, w tym zwłaszcza tradycje parlamentarne, dorobek kultury, nauki, techniki i przejawy życia codziennego.

W 2008 r. przewidywane jest przeprowadzenie konkursu architektonicznego na budowę stałej siedziby Muzeum.

Westerplatte. Muzeum Historii Polski w listopadzie 2007 r. rozpoczęło również pracę nad odrestaurowaniem zabytkowych obiektów na Westerplatte i stworzeniem ekspozycji dotyczącej polskiego udziału w II wojnie światowej. Efektem tego ma być powstanie oddziału – Muzeum Westerplatte.

I PIKNIK HISTORYCZNY

Piknik Historyczny był festynem, który przyciągnął uczestników różnych generacji. Można było bawić się, a jednocześnie wzbogacić swoją wiedzę na temat historii Polski. Gry i zabawy plenerowe, warsztaty, konkursy, tańce i muzyka wypełniały całą imprezę. W ramach I Pikniku Historycznego (10 czerwca 2007 r. na Polu Mokotowskim w Warszawie) przygotowane zostały dla uczestników imprezy:

■ **Festiwal Muzealny** (35 muzeów z kraju zaprezentowało swoje dokonania, ofertę i projekty); **Multimedialna wystawa MHP**, a na niej ciekawe instalacje interaktywne i konkursy, w tym m.in. prezentacja nowoczesnych technik i sposobów prezentowania obiektów historycznych.

■ **Smocze Królestwo i Starogród** – średniowieczne miasteczko, w którym najmłodszy poznawali historię poprzez gry i zabawy.

■ W epokę rycerską wprowadziła widzów **Smocza Kompania**, a **Muzeum Opowiadaczy Historii** zaprosiło do świata baśni.

■ Na wszystkich czekała **Zabawa na dechach** – w atmosferze przedwojennych potańcówek i festynów, jakie w latach 20. i 30. XX w. urządzano na Saskiej Kępie czy Bielanach, można było nauczyć się tańczyć walca, fokstrota, polki czy sztajerka. W trakcie **Zabawy na dechach** zagrały kapele: Praska, Czerniakowska oraz Czarne Motyle.

■ W ramach cyklu **Klito w kuchni. Kultura kulinarnej dawnej Rzeczypospolitej** przez cały czas trwania imprezy prezentowane były tradycyjne techniki wyrobu serów, a na degustację staropolskiego sernika zaprosił gości mistrz kuchni – Karol Okrasa.

■ Na zakończenie zagrała gwiazda wieczoru – **zespół Voo Voo**.

Sródmiście | Sukces

gazeta
WYBORCZA

Historia może bawić

Dzieci, które wczoraj przyszły na Pole Mokotowskie, przekonały się, jak ciekawie mogło być w przeszłości: przebierały się za średnio-wieczne postacie, wybijały monety i walczyły w turniejach rycerskich.

I Piknik Historyczny zgromadził osiem tysięcy osób. Impreza odbyła się pod hasłem „Grasz w historię? Gram! Znasz historię? Znam!”.

– Mamusiu, kupisz mi taką sukienkę? – pytała pięcioletnia Dagmara, przymierzając kostium królowej. Obok mały Michał malował swoją tartę. W ten sposób maluchy się dowiadywały, jak wyglądali ludzie w średniowieczu.

Starszym przypadło do gustu miasto Starogród ustawione pod przezroczystym namiotem.

Dzieci, które przekroczyły bramy miasta, stawały się dawnymi gońcami, Kupcami biżuterii albo rzemieślnikami. Na koniec dostawały akt nadania tytułu Honorowego Mieszczanina lub Mieszczki.

Wielu małych warszawiaków polubiło dawne zabawy, na przykład grele – strącanie wbitych w ziemię drewnianych kołków kulka. Dorosli zaś oglądali godzinny pokaz wyrobu oscypka w wykonaniu górala z Koniakowa Piotra Kohuta, który podkreślał, że zrobienie sera trwa tydzień, ale technika wyrobu nie zmienia się od lat.

– Cieszę się, że warszawiacy chcą się uczyć historii przez zabawę – mówi Katarzyna Kacprzak, rzeczniczka Muzeum Historii Polski, które zorganizowało imprezę. – b-rwa

Poprzez zabawę dzieci poznawały dawne zwyczaje

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

W trakcie pikniku na Polu Mokotowskim wielkie zainteresowanie wzbudziły pokazy zmagañ rycerzy

Lekcja historii w plenerze

Maciej Czerni
dziennikarz dziułu Warszawa

Sredniowieczny gród, pokazy walk rycerskich i wioska staropolskich serów - wszystko to można było zobaczyć w niedzielę na Polu Mokotowskim.

Panowie! Do boju o względy pięknej księżniczki! - zachęcał konferansjer dwóch pięcioletnich rycerzy wyposażonych w wielkie gąbkowe miecze. Już po chwili księżniczka musiała rozdzielać krewki młodzieńców, którzy bardzo wczuli się w nietypową formę poznawania historii. Nie tylko oni, bo na pierwszym w Warszawie Pikniku Historycznym każdy mógł dosłownie dotknąć przeszłości.

Panowie! Do boju o względy pięknej księżniczki!
- tak prowadzący piknik zachęcał najmłodszych do walki na miecze z gąbki

sposobie ubierania rycerskiego ekwipunku. - Najpierw trzeba było przyodziać miękki pancerz. Były to najczęściej grube, lina- ne tuniki podszywane wełną. Dopiero potem po kolei nakładane były elementy zbroi - tłumaczył Krysiak. - Były one robione na zamówienie dla konkret-

DZIENNIK
DZIEŃNIK POLSKI

Pole Mokotowskie : 35 muzeów z Polski na Pikniku Historycznym

Na świeżym powietrzu z historią za pan brat

Czy smok miał wielkie oczy? Czym parali się skryba? Co to jest serso i jak grać w ciupy? Odpowiedzi na te pytania znajdziemy wśród atrakcji i Pikniku Historycznego organizowanego przez Muzeum Historii Polski

W ciągu jednego dnia możemy zwiedzić aż 35 muzeów z całej Polski, wziąć udział w warsztatach, konkursach, grach, plenerowych zabawach, tańcach i koncertach.

Dla najmłodszych przygotowano niezwykły, bo historyczny, plac zabaw.

– Impreza przebiegać będzie pod hasłem „Grasz w historię? Gram! Znasz historię? Znam!” – mówi Gabriela Sierocińska-Dec z warszawskiego Muzeum Historii Polski. – Chcemy przekonać dzieci,

gazeta
WYBORCZA

Zagraj w ciupy, zostań mieszczką, zatańcz polkę

Super było projektowanie miasta dla króla, trzeba było wybrać zamek, mury, bramę i nie zapomnieć o strażnikach – opowiada dziesięcioletni Mateusz Litak. Z mamą i siostrą bawili się na I Pikniku Historycznym

ANNA SULEWSKA-TOCZYŃSKA

Spotkał się, kiedy Mateusz z rok młodszą siostrą Magdą wybiegli ze stacji metra. „Śpięszeliśmy, że na pikniku na Pole Mokotowskim można odwiedzić trzydzieści muzeów w jeden dzień – tłumaczy mi ich mama Joanna. Razem idziemy przez park. Mateusz fascynuje się pyczerzami, a Madzia o zajęciach z przedwziewnych tańców słyszała w szkole tańca, do której chodzi.

POGUPUSZENIEM średniowiecznego miasta idziemy do stoisk kulinarnych, gdzie można spróbować pieczonych w glinie mięs i podplomyków z maki. Na koniec dnia ma dojechać kucharz Karol Okrasa i upiec staropolski sernik.

Poza placami gier i zabaw, festiwalem muzeów i stoiskami kulinarnymi na pikniku można też wziąć udział w imprezie „Zabawa na dołkach”, gdzie do wieczora panuje atmosfera jak z przedwojennych potańcówek: z walcem, folkstrotem i polką. Madzia próbuje się bawić, a Mateusz obserwuje.

I PIKNIK HISTORYCZNY

JESTESMY

II PRZYSTANEK NIEPODLEGŁOŚĆ

11 listopada 2007 roku pod nazwą **Przystanek Niepodległość** Muzeum Historii Polski po raz drugi przygotowało nowatorski program łączący radosną zabawę z popularyzacją historii. **Przystanek** zgromadził na Pl. Teatralnym w Warszawie dwudziestotysięczną publiczność. W ramach imprezy:

- w atrakcyjny sposób pokazana została historia Polski pod zaborami od upadku Rzeczypospolitej w XVIII w. do odzyskania wolności w roku 1918. Każdy mógł wcielić się w Polaków pod zaborami, biorąc udział w wielkiej interaktywnej grze symulacyjnej **Drogi do wolności**, opartej na konstrukcji labiryntu i prowadzącej przez najważniejsze wydarzenia z lat 1795–1918.
- Zrealizowano akcje artystyczne zaprojektowane przez Marka Sułka. W jednej z nich (**Polacy**) uczestnicy mogli pozować do zdjęcia jako wybitne postaci historyczne np. Fryderyk Chopin, Stefan Batory czy Bolesław Chrobry, a fotografie zostały udostępnione uczestnikom na stronie www.muzhp.pl. Uczestnicy projektu **Znak Orła** mogli napisać życzenia dla Polski. Przez cały dzień, na specjalnie przygotowanej makiecie, powstawał złożony z tych życzeń obraz Białego Orła.

8

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

II PRZYSTANEK NIEPODLEGŁOŚĆ

»» PL. TEATRALNY II Przystanek Niepodległość

Nowoczesne święto

gazeta
WYBORCZA

Muzeum Historii Polski już po raz drugi organizuje imprezę z okazji Święta Niepodległości. Jej formuła ma sprawić, że obchody listopadowego święta będą weselsze i nowocześniejsze.

W tym roku na placu Teatralnym będzie można wziąć udział w fabularnej grze symulacyjnej „Drogi do wolności”.

Gra oparta jest na konstrukcji labiryntu. Obejmuje najważniejsze wydarzenia z historii Polski z okresu zaborów i walki o niepodległość. Każdy uczestnik otrzyma przy wejściu kartę gry, która będzie stopniowo uzupełniana, idąc śladami przodków. W czasie wędrowki spotka postaci historyczne, które będą mu pomagały odnaleźć drogę w labiryntie bądź też utrudniały jej znalezienie. Gracz będzie poddany wielu próbom, poznając ścieżki, które prowadzą ku wolności. Gra przeznaczona jest dla wszystkich bez względu na wiek (od 2. do 11-19. lat).

MATERIAŁ ORGANIZACYJNY

- Zorganizowany został wyjątkowy **Spacer Śladami 11 listopada** prowadzony przez znanego warszawianistę Jerzego S. Majewskiego. Ponad 350 uczestników poznało miejsca związane z wydarzeniami listopada 1918 r.
- Powstała tematyczna **jednodniówka Jesteśmy** – stylizowany druk, będący oryginalnym przewodnikiem po stolicy oraz informatorem na temat wydarzeń 11 listopada w stolicy i zabytków z nimi związanych.
- Przez cały dzień na amatorów starych pojazdów czekała przejażdżka **zabytkowym tramwajem**.
- Gorącą puentą II Przystanku Niepodległość był **koncert** – europejska prapremiera nowej płyty **ANDANÇA Grażyny Auguścik i Paulinho Garcii**. Koncert został niezwykle ciepło przyjęty przez widzów, a jego rejestrację przeprowadziła TVP Kultura.

DZIENNIK
WARSZAWA
ATRAKcje NA PLACU TEATRALNYM

Można było wcielić się w historyczne postacie

Muzeum Historii Polski z okazji Święta Niepodległości przygotowało na placu Teatralnym dla mieszkańców stolicy wiele atrakcji. W specjalnie rozstawionych namiotach można było m.in. wcielić się w postać historyczną lub wziąć udział w fabularnej grze symulacyjnej „Drogi do Wolności”.

Najmłodszych ogromnie pociągała możliwość pozowania do zdjęcia jako np. Bolesław Chrobry czy Mikołaj Kopernik. W tekturowych wizerunkach tych postaci wycięto otwory na twarz. Maluchy chętnie wstawiali tam swoją buzię. – Ja chcę być Stefanem Batorym – mówił poddąsowany

też w nietypowy sposób złożyć życzenia Polsce. Na specjalnie przygotowanej mackie orla białego chętni przyklejali zwinięte kulki z wymyślonym przez siebie tekstem.

Największym zainteresowaniem cieszyła się jednak gra fabularna „Drogi do Wolności”. Oparta ona była na koncepcji labiryntu. Uczestnicy otrzymali karty do gry, na których w trakcie zabawy zbierali naklejki z poszczególnych epok. W zainscenizowanych przez organizatorów punktach gracze mogli wcielić się w postacie znane z historii. Jako powstaniec styczniowy można było poczuć atmosferę, jaka panowała w ówczesnym obywatelstwie. W in-

Niepodległość dla całej rodziny

Tysiące warszawiaków oglądało defiladę z okazji Święta Niepodległości. Obchody przeżyło Muzeum Wojska Polskiego, a do namiotów na pl. Teatralnym, gdzie zorganizowano zabawy historyczne, trzeba było stać w kolejkach

Illustracja: Michał Niepodległość, fotografia: Hanna Górska / Magnum, Rafał de Witkowski, Rafał de Witkowski / Magnum

Foto: S. Krawiec / Magnum / Contrasto

gazeta
WARSZAWA

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

POLSKA
1918-1945-1945

Święto narodowe uczczone jazzem

Dagny Kurzmanowska
Czy patriotyczny Dzień Niepodległości może być nowoczesnym świętem? Muzeum Historii Polski już drugi rok z rzędu próbuje przekonać, że tak. Dlatego na zakończenie organizowanych przez siebie obchodów 11 listopada zaprasza na jedyny w Polsce koncert wybitnej wokalistki jazzowej Grazyny Auguścik. Usłyszymy ją w niedzielnym wieczór na warszawskim pl. Teatralnym.
Występ na finał II Przystanku Niepodległość będzie jednocześnie europejską premierą nowej, 13. już płyty

Grazyna Auguścik w akcji

Auguścik „Andanca” nagrana z przyjacielem i długoletnim współpracownikiem Paulino Garcia w sklepach pojawi się dopiero w marcu 2008 r. Niecierpliwych informujemy, że na koncercie usłyszą nowy materiał w całości.
Artyści poznali się w Chicago, gdzie oboje mieszkają od lat 90. „Andanca” to ich drugi wspólny album (pierwszy „Fragile”, ukazał się w 2000 r.). Auguścik i Garcia ponownie stawiają na egzotyzyzm mariał brazylijskich rytmów z tradycyjnym jazzem i polską muzyką ludową.
Między narodowe będą nie tylko brzmienia, ale i goście.

Na kontrabasie zagra Matt Ulery, na perkusji Heitor Garcia, a ponad 20-osobową Orkiestrę Smyczkową Polskiego Państwa poprowadzi Andrzej Jagodziński.
Zesoboroczny Przystanek Niepodległość (gwiazdą był Tomasz Stańko) przyciągnął kilkanaście tysięcy widzów. Instrukcyjny koncert też ma stać się ważnym wydarzeniem. Walczy bowiem ze stereotypem, że prawdziwi patriotcy upominają się odywanie niepodległości tylko polską muzyką.

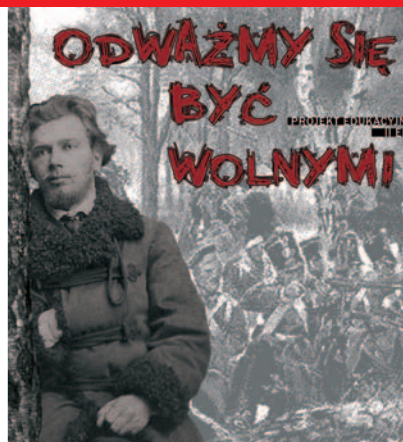
Grazyna Auguścik i goście, pl. Teatralny, Warszawa, 11 listopada, występ wolny

Zespół Muzeum rozpoczął przygotowania do kolejnego **Przystanku Niepodległość** (z okazji 90-lecia rocznicy powrotu Polski na mapę Europy). Jego głównym elementem będzie wystawa poświęcona **II Rzeczypospolitej** na Zamku Królewskim w Warszawie (listopad 2008 - luty 2009). Pokażemy najważniejsze osiągnięcia 20-lecia międzywojennego, umożliwiając wgląd w życie kulturalne, gospodarcze i naukowe oraz codzienność na tle wydarzeń politycznych. Wystawa wprowadzi zwiedzających w atmosferę lat 20. i 30. XX wieku.

ODWAŻMY SIĘ BYĆ WOLNYMI

Projekt edukacyjny **Odważmy się być wolnymi** ma formę ogólnopolskiego konkursu dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Została zakończona I edycja. Uczestnicy przeprowadzali własne badania nad losami lokalnych bohaterów, których aktywność odegrała rolę w procesie odzyskiwania niepodległości w latach 1914–1922. Uczniowie docierali do miejsc związanych z wybranym bohaterem, szukali relacji świadków, materiałów archiwalnych, robili ankiety. Do jury dotarło około 500 prac realizowanych przez kilkusobowe zespoły. Muzeum opublikowało najlepszą pracę przygotowaną przez licealistów, przedstawiającą losy O. Kosmy Lenczowskiego, pierwszego kapelana Wojska Polskiego. Autorami są uczniowie z liceum w Sędziszowie Małopolskim.

Wystartowała już II edycja konkursu **Odważmy się być wolnymi** – związana z postaciami z okresu zaborów, którzy swoją działalnością niepodległościową, kulturalną, gospodarczą przyczynili się do zachowania polskości. Finał II. edycji – w czerwcu 2008 r.

Kai
KATOLICKA AGENCJA INFORMACYJNA

Odważmy się być wolnymi – konkurs Muzeum Historii Polski

Nagrody i wyróżnienia w konkursie historycznym „Odważmy się być wolnymi” zostały wręczone 18 czerwca w Pałacu Staszica w Warszawie.

Na konkurs ogłoszony przez Muzeum Historii Polski dla uczniów szkół ponadpodstawowych napłynęło 450 prac przygotowywanych przez zespoły z całego kraju. – Przez takie wydarzenia możemy przybliżyć się do zrozumienia tego, czym jest Ojczyzna – mówił dyrektor Muzeum Robert Kostro.

parafii, relacji świadków itp., poznawali historię swojego własnego regionu oraz wpływ i powiązania tej historii z losami całego kraju.

Konkurs trwał od stycznia 2007 r. Nagrody przyznawano w dwóch kategoriach – dla gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. W kategorii gimnazjalnej najlepszy okazał się zespół z gimnazjum im. Bohaterów Powstania Warszawskiego w Ożarowie Mazowieckim, zaś w kategorii ponadgimnazjalnej – zespół z I LO w Sędziszowie Małopolskim. Oprócz nagród przyznano również liczne wyróżnienia.

Młodzieżowy konkurs „Odważmy się być wolnymi”

POD PATRONATEM „GOŚCIA”
GOŚĆ
KULTURALNY

Muzeum Historii Polski ogłasza II edycję konkursu pod hasłem „Odważmy się być wolnymi”. Można do niego

POLISH PATHS TO FREEDOM

Muzeum Historii Polski organizuje wspólnie z Imperial War Museum w Londynie i przy współpracy z Filmoteką Narodową przegląd filmowy **Polish Paths to Freedom**. Celem projektu jest popularyzacja wiedzy o najnowszej historii naszego kraju za pośrednictwem kina. Festiwal jest adresowany do osób odwiedzających jedno z największych i najbardziej prestiżowych muzeów historycznych na świecie. Projekt składa się z trzech części. Pierwsza, *First to Fight*, zrealizowana we wrześniu i październiku 2007, pokazywała Polskę okresu II wojny światowej. W ramach przeglądu pokazane zostały filmy fabularne i dokumentalne, odnoszące się, m.in. do takich wydarzeń, jak obrona Westerplatte (*Westerplatte* Różewicza), działalność Armii Krajowej (*Akcja pod Arsenalem Łomnickiego*), wywózki na Wschód (*Wszystko co najważniejsze* Glińskiego) czy zbrodni katyńskiej (*Las katyński* Łozińskiego). Cennym uzupełnieniem przeglądu okazały się filmy archiwalne z lat 1939-1945 ze zbiorów Imperial War Museum oraz Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie. Zaprezentowano produkcje nakręcone na zamówienie Rządu RP na Uchodźstwie oraz archiwalne materiały brytyjskie, amerykańskie i niemieckie.

The Polish History Museum in Warsaw
and the Imperial War Museum in London
invite you
October 6 at 1:30 p.m. to the IWM Cinema in London (Lambeth Road)
for a debate on:

'Who was the winner? The Second World War and its Consequences for Central Europe'

featuring
Anne Applebaum
prof. Wiesław Roszkowski
and Adam Zamojski.

The intention of the discussion
is to show the extent to which
the experience of the Second World
War shapes the consciousness
of modern-day Europe.

After the discussion, a film directed by Robert Gliński, *All Their Really Matters* (Wszystko, co najważniejsze, 1992, 98 minutes) will be shown. The film is a dramatisation of the true story of the odyssey taken by the family of Aleksander War (1900-1967), who escaped from German-occupied Warsaw in September 1939 to the Soviet occupied Eastern Poland, only to find that life was just as hellish there.

The event is being organised in cooperation with the Embassy of Poland and the Polish Institute in London.

www.iwm.org.uk
www.muzhp.pl

Ważnym akcentem przeglądu była debata pod hasłem **Who Was the Winner? The Second World War and its Consequences for Central Europe** z udziałem, m.in. Anne Applebaum, Wojciecha Roszkowskiego i Adama Zamoyskiego. Zamierzeniem dyskusji było pokazanie, na ile doświadczenia II wojny światowej kształtują świadomość w dzisiejszej Europie. (6.10.2007 r., IWM, Londyn)

Festiwalowi towarzyszył projekt edukacyjny Muzeum Historii Polski – **Armia Andersa**. Przedsięwzięcie wpisało się w obchody Roku generała Andersa ogłoszonego przez Senat RP w Polsce. Projekt miał przypomnieć gościom Imperial War Museum postać generała Władysława Andersa, dowódcy Armii Polskiej w ZSRR i II Korpusu Wojska Polskiego oraz losy jego żołnierzy, a także ludności cywilnej, wyprowadzonej przez niego z terytoriów Rosji Sowieckiej. Chcieliśmy przywrócić generałowi Andersowi i jego żołnierzom należne miejsce w świadomości mieszkańców Londynu, gdzie wciąż żyją niektórzy uczestnicy tych wydarzeń oraz ich potomkowie. Oddaliśmy głos samym bohaterom projektu – zwiedzający mogli spotkać się z kombatantami, obejrzeć wystawę z mapami i zdjęciami, przeczytać fragmenty dokumentów. (29–30.09.2007 r., IWM, Londyn)

W roku 2008 planowane są kolejne dwie części przeglądu filmowego – *Za żelazną kurtyną (Behind the Iron Curtain)* oraz *Iskry Nadziei (Flames of Hope)* poświęcone okresowi 1945-89.

RZECZPOSPOLITA

Generał Anders dla Brytyjczyków

BYZJEWITZ BOLITS

współautorka projektu „Armia Andersa”, pracuje w Muzeum Historii Polski

W: Dzisiaj w niedzielę w Imperium War Museum w Londynie będzie można zobaczyć wystawę poświęconą armii gen. Władysława Andersa. Współorganizatorem imprezy jest Muzeum Historii Polski. Skąd pomysł?

GABRIELA SIEROCIŃSKA-DEC: Nasz projekt wpisuje się w cykl otwartych projektów edukacyjnych organizowanych przez londyńskie Imperium War Museum. Pokazując dzieje samego generała Andersa i jego armii, chcieliśmy podkreślić związki polsko-brytyjskie. Poza tym – o czym pewnie nie wszyscy wiedzą – rok 2007 jest Rokiem Andersowskim w Polsce. Chcieliśmy więc odwołać się do obywateli i

mieszkańców w wielkiej Brytanii dzieci czy wnuków żołnierzy 2. Korpusu. Mamy nadzieję, że uda nam się zainteresować również osoby, które w ogóle nigdy nie słyszały o Andersie albo słyszały o nim mało. Nie ukrywam, że liczymy na młodzież polską przebywającą w Londynie. Do tych wszystkich osób już od kilku tygodni kierujemy kampanię informacyjną w prasie i rozgłośniach radiowych.

Co będzie można zobaczyć na wystawie?

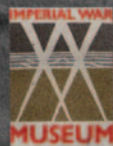
Głównie chodziło nam o pokazanie, że armia, którą dowodził generał Anders, nie składała się z samych żołnierzy, ale także z bud-

PRZEGLĄD
FILMOWY:

Polskie ścieżki do wolności

WYDAWCA
DZIENNIK POLSKI
Dziennik Polski - Dziennik Swobodny - Dziennik Wolności - Dziennik Solidności - Dziennik Kultury

15

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

Polskie ścieżki do wolności na archiwalnych filmach *Polish paths to freedom: first to fight*

Muzeum Historii Polski w Warszawie organizuje wspólnie z Imperial War Museum w Londynie, przy współdziałaniu Filмотeki Narodowej w Warszawie, wyjątkowy przegląd filmowy „Polish Paths to Freedom”. Celem projektu jest popularyzacja wiedzy o najnowszej historii

Główną intencją projektu, którego pierwsza część First to Fight rozpocznie się we wrześniu 2007 r., jest zapoznanie brytyjskiego odbiorcy z historią Polski i Europy Wschodniej w XX wieku, z najistotniejszymi wydarzeniami, które od wybuchu II wojny światowej prowadziły nasz kraj od hitlerowskiej i stalinowskiej dyktatury do upragnionej wolności i demokracji.

Filmy prezentowane w ramach całego przeglądu (w zamierzeniu druga część Za żelazną kurtyną (Behind the Iron Curtain) oraz trzecia Iskry Nadziei (Flames of Hope)), pla-

POLISH CULTURE
książki/books
sztuka/art & design
muzyka/music
rozrywka i festiwale/
entertainment
& festivals

PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

I. KONGRES ZAGRANICZNYCH BADACZY DZIEJÓW POLSKI

Muzeum Historii Polski współorganizowało wraz z Polskim Towarzystwem Historycznym **I. Kongres Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski** w Krakowie. Kongres zgromadził ponad 600 specjalistów z zagranicy zajmujących się historią Polski i Europy Środkowej. Wydarzenie posłużyło lepszej wymianie informacji pomiędzy polskimi i zagranicznymi badaczami, czego efektem jest promocja kultury i historii Polski w świecie. Kongres cieszył się dużym zainteresowaniem i będzie organizowany co kilka lat.

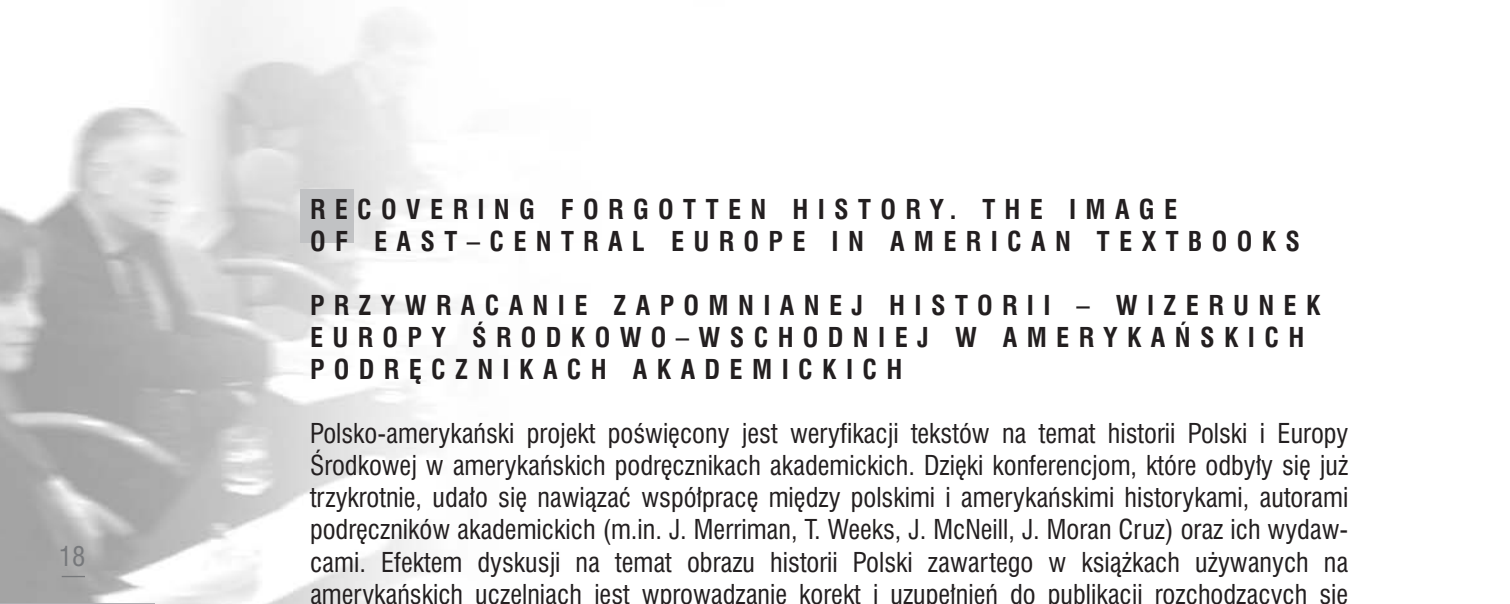
W trakcie Kongresu została wręczona po raz pierwszy nagroda **Pro Historia Polonorum** – za najlepszą książkę dotyczącą historii Polski, wydaną w języku obcym w latach 2002-2006. Statuetkę Galla Anonima otrzymał amerykański historyk, **Timothy Snyder**. W nagrodzonej publikacji – *Sketches from a Secret War. A Polish Artist's Mission Liberate Soviet Ukraine* (Yale 2005) ukazał fascynującą biografię Henryka Józewskiego, artysty, żołnierza i jednego z twórców polityki polskiej wobec Ukrainy przed wojną oraz działacza podziemia w czasie II wojny światowej. Przyznana została także **nagroda honorowa Pro Historia Polonorum** – za wybitny dorobek naukowy – dla **prof. Normana Daviesa**.

PROGRAM STYPENDIALNY

Muzeum Historii Polski uruchomiło **program stypendialny** dla historyków zagranicznych zajmujących się dziejami Polski. Przewodniczącym jury stypendialnego jest prof. Zofia Zielińska (Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego). Zamknięto pierwszą edycję programu, do którego zgłoszono ponad 30 wniosków z całego świata, od Rosji aż po Australię. Wyniki zostaną ogłoszone w lutym 2008 roku.

RODZINY ROZDZIELONE PRZEZ HISTORIĘ

Celem projektu jest zebranie pamiątek – listów, dokumentów, fotografii rodzin, które zostały rozdzielone w czasie wojny, w okresie powojennym – w latach 50., 60. XX w., czy podczas stanu wojennego. Poprzez indywidualne losy zamierzamy prześledzić przeżycia polskich rodzin począwszy od września 1939 roku, na które składały się, m.in. emigracja, przesiedlenia, wywózki, prześladowania polityczne. Na podstawie zebranych opowieści Muzeum Historii Polski zorganizuje wystawę, która przedstawi dzieje wybranych osób i rodzin, fotografie, listy, dokumenty i pamiątki. Ekspozycja będzie wzbogacona o publikację zawierającą materiały zebrane w trakcie realizacji projektu oraz przewidujemy powstanie jego wersji filmowej. Partnerem przedsięwzięcia jest, m.in. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej *Pojednanie*.

RECOVERING FORGOTTEN HISTORY. THE IMAGE OF EAST-CENTRAL EUROPE IN AMERICAN TEXTBOOKS

PRZYWRACANIE ZAPOMNIANEJ HISTORII – WIZERUNEK EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ W AMERYKAŃSKICH PODRĘCZNIKACH AKADEMICKICH

Polsko-amerykański projekt poświęcony jest weryfikacji tekstów na temat historii Polski i Europy Środkowej w amerykańskich podręcznikach akademickich. Dzięki konferencjom, które odbyły się już trzykrotnie, udało się nawiązać współpracę między polskimi i amerykańskimi historykami, autorami podręczników akademickich (m.in. J. Merriman, T. Weeks, J. McNeill, J. Moran Cruz) oraz ich wydawcami. Efektem dyskusji na temat obrazu historii Polski zawartego w książkach używanych na amerykańskich uczelniach jest wprowadzanie korekt i uzupełnień do publikacji rozchodzących się często w setkach tysięcy egzemplarzy. Zmiana i rozszerzenie treści zawartych w podręcznikach na temat Polski ma zatem ogromne znaczenie dla wizerunku naszego kraju.

Inicjatorem i współorganizatorem projektu jest Instytut Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej przy WSHiP im. R. Łazarskiego, kierowany przez prof. Andrzeja Sulimę Kamińskiego.

RZECZPOSPOLITA

Przemycanie polskiej historii Amerykanom

PROF. THEODORE WEEKS
HISTORIA AMERYKAŃSKA Z SOUTH ILLINOIS UNIVERSITY, ZAJMUJĄCY SIĘ HISTORIA EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

W: W Warszawie z inicjatywy Muzeum Historii Polski odbywa się właśnie konferencja pod hasłem „Przywracanie zapomnianej historii – wybrania ośrodkowo-wschodniej Europy w amerykańskich podręcznikach poświęca się historii Polski i tej części Europy?” Theodore Weeks. Zdecydowanie za mało. W dodatku w niektórych podręcznikach zdarzają się rażące błędy dotyczące historii Polski, jak choćby stwierdzenie, że zamach majowy Piłsudskiego z 1926 roku był puczem prawicowym. To absurd. Piłsudski był przeciwny o wiele bardziej lewicowy niż rząd endecki. W drugim wydaniu swojego podręcznika chciałbym trochę więcej miejsca poświęcić właśnie Piłsudskiemu, a także polskiemu społeczeństwu, głównie inteligencji na przełomie wieków. Chciałbym pokazać udział Polaków w tak ważnych wydarzeniach historycznych jak np. Komuna Paryska. Być może będą to zmiany czy uzupełnienia czasem drobne, ale w historii takie nitki są bardzo ważne.

A czy zmiany nie będą potrzebne w rozdziale o drugiej wojnie światowej?
W podręcznikach informacje na ten temat są rzetelne. Gorzej ze świadomością społeczną. Niestety, wśród Amerykanów nadal funkcjonuje opinia, że Polacy brali udział w zagładzie Żydów. Niewie- lu Amerykanów w ogóle wie, że Polacy czynnie walczyli z hitlerowcami, że polscy lotnicy odnosili wielkie sukcesy, o tym mówi się za mało, także w szkołach. Poza tym wielu moich studentów myli powstanie warszawskie z powstaniem żydowskim w getcie.

Może dlatego, że większość Ameryko- nów pewnie nawet nie wie, gdzie leży

Polska, a co dopiero mówić o jej historii.
To prawda. Ale dotyczy to nie tylko Polski, ale także Rosji i innych krajów tej części Europy. Mam studentów, którzy noszą nazwiska typowo polskie – Kowalski czy Mi- kowski – i nie wiedzą nic o swoich przodkach. Kiedy zaczynam z nimi rozmawiać, zaciekawia ich to, bo w pewnym sensie to także ich historia.

Co polskim studentom wydaje się w historii Polski najbardziej interesujące? Zdecydowanie okres rozbiorów. Trudno im zrozumieć, jak to możliwe, że choć Polska nie było na mapie, Polacy przetrwali jako na- ród.

Czy widzi pan zmianę w myśleniu mło- dych Amerykanów na temat Polski i jej historii?
Jeszcze w okresie zimnej wojny przeciętni Amerykanin uważał Polskę, Rosję czy Jugosławię za to samo. Dlatego ciężko się, że dziś moi studenci dowiadują się, iż Pol- ska jest normalnym, dużym krajem europejskim, takim jak Włochy czy Hiszpania. Najlep- szym sposobem jest przemycanie jej historii w szeroki kontekst – hi- storii Europy czy świata.

—rozmawiała Kamila Baranowska

KONFERENCJE

TRADYCJE PARLAMENTARNE W POLSCE

Konferencja poświęcona tradycjom parlamentarnym w Polsce. Uczestniczyli w niej doradcy metodyczni z całego kraju. Organizatorzy: Muzeum Historii Polski i Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli za podstawowy cel przyjęli konfrontację aktualnego stanu badań nad systemem parlamentarnym w dawnej Polsce ze stereotypami utrzymującymi się w szkolnej edukacji historycznej.

(26–28.02.2007 r., Sulejówek)

SPOJRZENIE W PRZESZŁOŚĆ

Podsumowanie ostatnich 18 lat polskiej historiografii, poznanie aktualnego stanu badań oraz głównych kierunków prac badawczych to efekt konferencji naukowej **Spojrzenie w przeszłość**. Symposium zgromadziło ponad 120 historyków – badaczy wszystkich epok dziejów Polski. Na zaproszenie Muzeum Historii Polski zjechali się przedstawiciele najbardziej prestiżowych ośrodków akademickich i naukowych. Efekt konferencji w postaci publikacji zawierającej referaty i głosy w dyskusji zostanie opublikowany w 2008 r.

(25–26.10.2007 r., Jadwisin nad Zalewem Zegrzyńskim)

JAN PAWEŁ II O POLSKIEJ KULTURZE

Sesja naukowa **Jan Paweł II o polskiej kulturze** zorganizowana przez Muzeum Historii Polski i Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie była podsumowaniem projektu badawczego **Indeks cytowań polskiej literatury i kultury w tekstach Jana Pawła II**, przeprowadzonego przez MHP, którego celem było zbadanie, jakie polskie dzieła i w jakich kontekstach przywoływał Jan Paweł II w swoich wypowiedziach. W rezultacie powstała baza cytatów z dzieł papieża Polaka, zawierających odniesienia do polskiej literatury i kultury. Po wykładach odbyła się dyskusja między obecnymi na sesji badaczami literatury, kultury, historii, filozofii i teologii.

(16.11. 2007 r., Centrum Prasowe Foksal, Warszawa)

WIELCY POLACY O DZIEJACH POLSKI

Seria publikacji **Wielcy Polacy o dziejach Polski** w swoich założeniach ma zawierać refleksje na temat historii Polski w utworach najwybitniejszych polskich pisarzy i myślicieli.

Pierwszą pozycją z tej serii jest wybór myśli Jana Pawła II dokonany przez Pawła Zuchniewicza **Wspólne dziedzictwo. Jan Paweł II o historii Polski**. Obecnie Muzeum Historii Polski przygotowuje kolejne tomy tekstów wybitnych postaci polskiej kultury, m.in. Gombrowicza, Mickiewicza i Słowackiego.

POLSKA NA TLE EUROPY XVI–XVII WIEKU

Publikacja **Polska na tle Europy XVI–XVII wieku** to efekt konferencji zrealizowanej przez Muzeum w 2006 r. Zasadniczym celem publikacji jest przedstawienie dyskusji specjalistów na temat sposobów rozumienia doświadczeń dziejowych z okresu XVI–XVII w. oraz ukazanie dróg ich interpretacji z perspektywy badaczy polskich i uczonych pochodzących z krajów współtworzących niegdyś Rzeczypospolitą. Jej zawartość jest przeglądem stanu aktualnych badań, jak i efektem długoletniej pracy naukowej wybitnych uczonych. Może prowokować do dyskusji, inspirować do dalszych badań naukowych oraz do wytyczania nowych wyzwań badawczych.

HISTORIA POLSKI

Muzeum prowadzi prace przygotowawcze do wydania kilkutomowego podsumowania stanu wiedzy na temat historii Polski zawierającego, m.in. opis stanu badań, komentowaną bibliografię, omówienie podstawowych tendencji interpretacyjnych. Publikacja będzie złożona z przekrojowych artykułów dotyczących konkretnych epok i dziejów naszego kraju. W roku 2007 powołano komitet redakcyjny, opracowano koncepcje tomów i rozpoczęto tworzenie zespołu specjalistów, którzy napiszą artykuły.

Z Papieżem przez historię

Jan Paweł II w wystąpieniach skierowanych do Polaków często nawiązywał do wydarzeń z przeszłości kraju. Te spuściznę spróbowało ogarnąć Muzeum Historii Polski w książce **WSPÓLNE DZIEDZICTWO**. Fragmenty papieskich przemówień wybrał dziennikarz i pisarz Paweł Zuchniewicz. Wędrujemy z Papieżem węzłowymi punktami przeszłości kraju, od Chrztu Polski po lata budowania demokracji po 1989 roku. Papież odwołuje się do konkretnych postaci: Mieszka I i Jana III Sobieskiego, sięga do dorobku Mickiewicza, Norwida, Wyspiańskiego, wspomina też polskich świętych i błogosławionych. Nowoczesna szata graficzna dobrze podkreśla ponadczasowy charakter słów Ojca Świętego. Autorem większości zdjęć jest Ryszard Rzepecki, warszawski fotografik, od 40 lat dokumentujący historię Kościoła w Polsce. DJ

ODBUDOWA DOMENY KRÓLEWSKIEJ W POLSCE 1504–1548

Reedycja **Odbudowy domeny królewskiej w Polsce 1504–1548** autorstwa prof. Anny Sucheni-Grabowskiej, uznanego historyka polskiej nowożytności. Jedna z najważniejszych, napisanych po II wojnie światowej prac dotyczących historii Polski nowożytnej.

MUZEA – KOLEKCJE – EKSPONATY

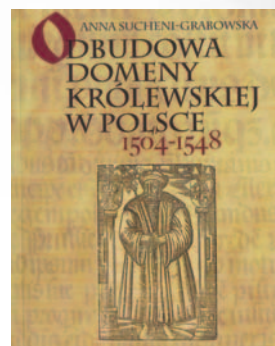
We współpracy z Polskim Towarzystwem Historycznym i redakcją *Wiadomości Historycznych* powstaje seria **Muzea – Kolekcje – Ekspozycje**. Prezentuje wybrane miejsca na muzealnej mapie Polski oraz interesujące rozwiązania dydaktyczne, związane z ekspozycjami muzealnymi. Publikacje zamieszczane są w *Wiadomościach Historycznych* – czasopiśmie dla dydaktyków historii i wiedzy o społeczeństwie. Do tej pory z tej serii ukazały się publikacje dotyczące: Muzeum Historii Polski, Muzeum Powstania Warszawskiego, pieczęci jako źródła historycznego, starych książek kucharskich.

CMENTARZE KRESOWE

We współpracy z *Niezależną Gazetą Polską* zostały wydane trzy wkładki poświęcone najważniejszym polskim nekropoliom, które są ważnymi pomnikami dziedzictwa narodowego: Cmentarz Orłąt we Lwowie, Cmentarz Łyczakowski we Lwowie oraz Cmentarz Rossa w Wilnie.

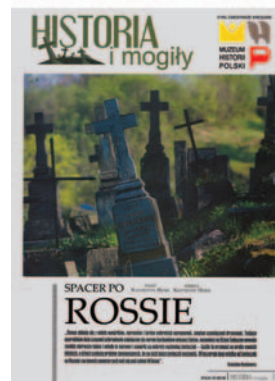
ISTORIK I CHUDOŹNIK

Na 2008 r. planowane jest wydanie specjalnego numeru rosyjskiego kwartalnika poświęconego historii i sztuce – dotyczącego relacji polsko-rosyjskich. Muzeum Historii Polski przygotowało do tej publikacji teksty polskich historyków i intelektualistów, m.in. Włodzimierza Boleckiego, Andrzeja Nowaka, Ewy Thompson.

MUZEA | KOLEKCJE | EKSPONATY | Nr 5/2007

Kapłon we flaszy,
czyli historia w dawnych książkach kucharskich

STRONA INTERNETOWA www.muzhp.pl

Na stronie można się zapoznać z projektami Muzeum. Udostępniliśmy też kalendarz historyczny i bazę ponad 300 polskich fabularnych filmów historycznych (od początku 2008 r. – poszerzoną o ok. 1500 filmów dokumentalnych). Nie ruszając się z domu można udać się na wirtualną wystawę, wziąć udział w grze edukacyjnej lub obejrzeć galerię fotografii.

PORTAL HISTORYCZNY polishhistory.pl

Portal polishhistory.pl jest kompendium informacji przydatnych w pracy naukowców zajmujących się historią Polski. Zawiera, m.in. bazy danych muzeów, bibliotek i ośrodków informacji naukowej w Polsce.

BAZ HUM

Na stronie www.polishhistory.pl dostępna jest bibliograficzna baza 50 najważniejszych czasopism historycznych od początku istnienia czasopiśmiennictwa historycznego w Polsce (BazHum). Baza zrealizowana przez MHP we współpracy z Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego jest użytecznym narzędziem dla studentów i badaczy dziejów Polski. Umożliwia wszechstronne przeszukiwanie zawartości czasopism.

PRAWDZIWA HISTORIA W RADIU JÓZEF

Muzeum Historii Polski we współpracy z Radiem Józef realizuje cykl radiowych audycji **Prawdziwa historia** poświęconych kontrowersjom wokół niektórych wydarzeń w historii Polski. Od października 2007 roku powstało pięć nagrań, m.in. na temat „liberum veto”, Biskupina, początków państwa piastowskiego, króla Zygmunta Augusta, polskich kulinarnych zwyczajów wigilijnych.

BLIZNY HISTORII

Muzeum Historii Polski zorganizowało wystawę multimedialną **Blizny historii** towarzyszącą pierwszej edycji Europejskich Spotkań Teatralnych **Bliscy Nieznajomi** w Poznaniu.

W Galerii Teatru Polskiego przedstawiono filmy i prezentacje na temat ważnych wydarzeń z XX-wiecznej historii Polski i Europy Wschodniej.

POWSTANIE WIELKOPOLSKIE – ZAPOMNIANE ZWYCIĘSTWO 1918–2007

W 89. rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego, 27 grudnia 2007 r., Muzeum Historii Polski wraz ze Stowarzyszeniem Grupa Rekonstrukcji Historycznej *3 Bastion Grolman* po raz drugi zorganizowało w Poznaniu rekonstrukcję wydarzeń pod nazwą **Powstanie Wielkopolskie – Zapomniane Zwycięstwo 1918-2007**.

HISTORIA NA EKRANIE

Kogo kręci kino historyczne? to projekt obejmujący międzynarodową konferencję na temat kina i historii, bazę danych polskich filmów historycznych (filmy fabularne, a na początku 2008 r. zostanie rozszerzona o filmy dokumentalne), publikację książkową i tematyczne przeglądy filmowe. W ramach projektu, w lutym 2007 zorganizowany został we współpracy z Filmoteką Narodową przegląd filmów.

Podczas konferencji zorganizowanej przez MHP w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie, goście z czterech krajów – Rosji (prof. Siergiej Sekirinsky), USA (prof. Sheila Skaff), Niemiec (dr Bernd Kiefer) i Polski (dr hab. Alina Madej) zastanawiali się nad problemem relacji pomiędzy przedstawianiem przeszłości na ekranie, a m.in. koniunkturami politycznymi, tradycyjnym językiem symbolicznym, modami intelektualnymi i innymi czynnikami kształtującymi wrażliwość historyczną artystów i widzów.

Drugi dzień konferencji został zdominowany przez tematy związane z polskim kinem i jego związkami z historią. Dr Rafał Marszałek przedstawił wyniki kwerendy przeprowadzonej na zlecenie MHP, mającej na celu wyszukanie w całej filmografii polskiej tych filmów fabularnych, w których przedstawiono wydarzenia i postaci związane z historią Polski. W trakcie kwerendy opracowanych zostało około 300 filmów, z nich została stworzona baza danych mogąca służyć filmoznawcom i historykom.

W ramach konferencji odbyły się również dwie debaty – z udziałem twórców filmowych (Jerzy Stefan Stawiński, Robert Gliński, Dariusz Gajewski, Sławomir Fabicki, Wojciech Tomczyk) oraz publicystów, historyków i krytyków filmowych (Tadeusz Sobolewski, Wojciech Orliński, Cezary Michalski, dr Rafał Marszałek, prof. Andrzej Chojnowski, Mateusz Werner). Obydwie dotyczyły aktualności tematu historycznego w polskim kinie, jego nośności społecznej i podatności na polityczną koniunkturę.

POD WSPÓLNYM NIEBEM

Jednym z najważniejszych osiągnięć nowożytnej Rzeczypospolitej było stworzenie państwa, w którym w pokojowy sposób współżyli przedstawiciele różnych narodowości i wyznań. Ten świat został nadwyrężony w okresie zaborów i ostatecznie rozpadł się w okresie II wojny światowej. Naszym obowiązkiem jest zachować pamięć o zaginionych kulturach Rzeczypospolitej. Jest to ważne zwłaszcza w dobie otwarcia granic Europy. Chcemy pokazać, że Polska posiada własne doświadczenia współżycia różnych narodowości i że tradycja naszego kraju dobrze przygotowuje do spotkania z ludźmi innych kultur, tradycji, języków.

W 2007 roku powstały dwa pierwsze odcinki cyklu przedstawiające dzieje społeczności Ormian i Tatarów. W najbliższym czasie powstaną kolejne dwa odcinki pokazujące dzieje zamieszkujących Rzeczypospolitą – Żydów i Ukraińców. Reżyserem cyklu jest Grzegorz Górny.

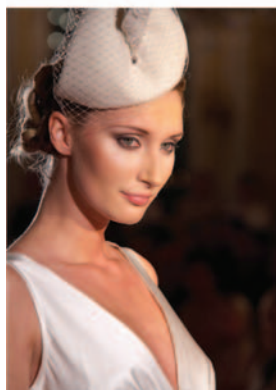

POLSKA MODA MIĘDZYWOJNIA

Projekt mający na celu pokazanie przeszłości poprzez pryzmat życia codziennego. Jak ubierały się kobiety w okresie międzywojennym? Co wyrażały przemiany w ówczesnej modzie? Co z tamtych czasów inspirowało nas do dzisiaj? Na projekt złożyły się trzy wydarzenia:

- wydanie książki autorstwa jednej z najbardziej znanych polskich projektantek mody, Natalii Jaroszewskiej **Chłopczyce, uwodzicielki, damy. Polska moda międzywojnia**,
- film pokazujący modę 20-lecia,
- otwarcie tematycznego portalu internetowego: **www.moda20lecia.muzhp.pl**,
- pokaz specjalnej kolekcji Natalii Jaroszewskiej, inspirowanej polską modą lat 20. i 30. XX w., zrealizowany na Zamku Królewskim w Warszawie.

Projekt połączył ciekawy temat z historii kultury materialnej w Polsce z najnowszymi technikami promocji, zetknął ze sobą środowiska historyków, muzealników oraz gwiazdy sceny i mody polskiej.

Międzywojnie | Wygoda, elegancja i maskulinizacja – moda damska lat 20.

Uwolnione od gorsetu

Moda lat 20. i 30. ubiegłego wieku to zwierciadło nastrojów po zakończeniu pierwszej wojny światowej. Szaleństwo, radości i eksperymentów

BARBARA GRABOWSKA

Odbarwione pasemka i krótkie fryzury, wyrzysisty makijaż w stylu wampa, marynarki dla kobiet, milanow-

- 1 Perły i kwiaty z jedwabiu
- 2 Półokrągły dekolt
- 3 Drapowanie poniżej talii
- 4 Karczek na biodrach zwieńczony elementem biżuteryjnym ze sztrasów
- 5 Spódnica z

27

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

HISTORIA I STYL

CYKL KLIO W KUCHNI. KULTURA KULINARNA DAWNEJ RZECZYPOSPOLITEJ

Cykl **Klio w kuchni** skierowany jest do wszystkich zainteresowanych tradycją dawnej kuchni, obyczajami i życiem codziennym w minionych wiekach. Poprzez materiały dostępne na stronie internetowej www.kliowkuchni.pl – program trafia do szerszej rzeszy odbiorców. Cykliczne spotkania w atrakcyjny sposób prezentują wybrane zagadnienia. Spotkania w 2007 r.:

Kawa a sprawa polska. Zaproszeni goście przy filiżance aromatycznej kawy obejrzeni film *Kawa a sprawa polska* prezentujący historię kawy w Polsce. Historycy opowiadali o jej pochodzeniu i wędrówkach między narodami oraz o roli kawy i kawiarni w kulturze polskiej. Wieczór z kawą był doskonałą okazją do wysłuchania opowieści o tym szlachetnym napoju i tradycjach kawiarskich w Polsce. Gwiazdą spotkania był Kordian Tarasiewicz, spadkobierca jednej z najstarszych w Polsce firm produkujących kawę – *Pluton*. Wieczór ubarwiły utwory muzyczne w wykonaniu akordeonisty Dariusza Świnogi. (18.04.2007 r., Warszawa)

Wydział ds. kultury **WYDARZENIE**

Smak historii

O HISTORII KUCHNI OD KUCHNI – DEGUSTACIE POLSKICH SMAKOŁYKÓW, OPowieści
O POTRAWACH, WYSTĘPY ARTYSTYCZNE – WSZYSTKO TO PODCZAS KOLEJNYCH SPOTKAŃ
W RAMACH CYKLU „KLIO W KUCHNI”, ORGANIZOWANEGO PRZEZ MUZEUM HISTORII POLSKI

Choć przez nasz kraj przetoczyła się inwazja zagranicznych kuchni i na naszych stołach często królują włoskie makarony, japońskie glony i francuskie plazy, to warto pamiętać, że Polacy nie gęsi i swą znakomitą kuchnię mają. O tych dobrych tradycjach przypominają twórcy projektu „Klio w kuchni”, organizowanego przez Muzeum Historii Polski. Autorzy cyklu spotkań z historią polskiej kuchni kierują go do smakoszy, którzy cenią rozkosze podniebienia, ale także interesują się dawnymi obyczajami i kuchenną antropologią codzienności. Do tej pory odbyły się cztery spotkania – poświęcone piernikowi w dawnej kuchni polskiej, znanej choćby z „Pana Tadeusza” tradycji kawiarskiej, polskim serom i niedawno – słynnym od wieków na całym świecie miodom pitnym. Każda z imprez to nie tylko okazja, by owych smakołyków skosztować, ale także by czegoś się o nich dowiedzieć. Spotkania mają ciekawą formę: dyskusjom fachowców towarzyszą niebanalne występy artystyczne. Na ostatnim zespół Pustki wcielił się w rolę tapera, by zagrać na żywo muzykę do przedwojennego filmu poświęconego miodom. W nowym roku zaplanowano kolejne spotkania. Tym razem pretekstem do ich zorganizowania będą trzy książki tematyczne – o polskim jaroszu, rybach na polskim stole i kuchni myśliwskiej. Szczegóły na stronach Muzeum Historii Polski i pod adresem www.kliowkuchni.pl

„KLIO W KUCHNI”. SZCZEGÓŁY NA WWW.KLIOWKUCHNI.PL

Muzeum Historii Polski Patronat Focus Historia

Czy w Polsce istnieje kultura serów? Impreza odbyła się w ramach I Pikniku Historycznego. Goście mogli zapoznać się z techniką wyrobu oscypka i degustować sery. Staropolski sernik przygotował dla publiczności Karol Okrasa. (10.06.2007 r., Pole Mokotowskie, Warszawa)

Miody. W ramach imprezy zaprezentowany został nieznan przedwojenny film archiwalny *Bartnictwo*, pokazujący pracę bartników na Grodzieńszczyźnie. W dyskusji poświęconej miodosytnictwu udział wzięli znawcy przedmiotu: Paweł Libera i Andrzej Keczyński. Artystyczną oprawę wieczoru zapewnił zespół *Pustki*, który skomponował muzykę do filmu *Bartnictwo* oraz występ Teatru Jednego Mima Ireneusza Krosnego. (29.11. 2007 r., Hotel Polonia Palace, Warszawa)

Z E S P Ó Ł M U Z E U M H I S T O R I I P O L S K I

DYREKTOR

Robert Kostro

ZASTĘPCA DYREKTORA

Dariusz Barański

DZIAŁ WYSTAWIENNICZY

Kierownik Monika Wróblewska

e-mail: monika.wroblewska@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 48

DZIAŁ BADAWCZY

Kierownik dr Paweł Skibiński

e-mail: pawel.skibinski@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 45

DZIAŁ EDUKACYJNY

Kierownik Małgorzata Żaryn

e-mail: malgorzata.zaryn@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 08

DZIAŁ PROMOCJI I PUBLIC RELATIONS

Kierownik dr Katarzyna Kacprzak

Rzecznik Prasowy

e-mail: katarzyna.kacprzak@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 11

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Katarzyna Reiter

e-mail: katarzyna.reiter@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 26

DZIAŁ ORGANIZACYJNO-PRAWNY

Kierownik Dariusz Barański

e-mail: dariusz.baranski@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 03

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Katarzyna Wojcieszek-Puch

e-mail: katarzyna.wojcieszek@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 16

BIBLIOTEKA

Katarzyna Pawlicka

e-mail: katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 21

SEKRETARIAT

Magdalena Tomasiak

e-mail: biuro@muzhp.pl

tel. (+48) 22 211 90 02

fax (+48) 22 211 90 33

R A D A M U Z E U M H I S T O R I I P O L S K I

WŁADYSŁAW BARTOSZEWSKI, Przewodniczący Rady – sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, polityk, działacz społeczny, historyk, dziennikarz, pisarz, były Minister Spraw Zagranicznych RP; w czasie okupacji żołnierz AK, współzałożyciel Rady Pomocy Żydom *Żegota* i więzień obozu Auschwitz, kawaler Orderu Orła Białego.

PROF. JOLANTA CHOIŃSKA-MIKA – wicedyrektor Instytutu Historycznego UW. Znawczyni dziejów Polski nowożytnej. Członkini International Commission for the History of Representative and Parliamentary Institutions.

PROF. ANDRZEJ CHOJNOWSKI – profesor UW, kierownik Zakładu Historii XX w. IH UW, znawca historii politycznej Polski XX w. Przewodniczący Kolegium IPN.

PROF. NORMAN DAVIES – Od 1985 do 1996 roku profesor zwyczajny School of Slavonic and East European Studies Uniwersytetu w Londynie. Profesor Wolfson College, Oxford. Autor bestsellerów, m.in. *Boże igrzysko*, *Europa*, *Powstanie 44*.

DR JAROSŁAW GOWIN – poseł na Sejm RP, współtwórca i rektor Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera. Był długoletnim redaktorem naczelnym miesięcznika *Znak*. Autor wielu publikacji prasowych i naukowych. Wydał m.in. *Kościół w czasach wolności 1989–99*.

DR ADOLF JUZWENKO – historyk, specjalista w zakresie stosunków polsko-rosyjskich, Dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Działacz opozycji demokratycznej w latach 70. i 80. XX w.

WOJCIECH KILAR – pianista, światowej sławy kompozytor i twórca muzyki filmowej; rozgłos przyniosła mu m.in. współpraca z Krzysztofem Zanussi, Andrzejem Wajdą i Francisem Fordem Coppolą.

PROF. JANUSZ KURTYKA – prezes IPN. Od 1979 r. związany z opozycją demokratyczną w Krakowie, był współzałożycielem NZS w Instytucie Historii UJ i członkiem Komitetu Założycielskiego NZS UJ, wykładowcą podziemnego Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego.

PROF. RYSZARD LEGUTKO – sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, były Minister Edukacji Narodowej, profesor filozofii, wykładowca UJ i Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie.

PROF. ANDRZEJ NOWAK – historyk, wykładowca UJ, Wyższej Szkoły Biznesu NLU w Nowym Sączu. Zajmuje się historią polityczną i myślą polityczną Europy Wschodniej XIX–XX w. Znawca dziejów Rosji. Redaktor naczelnym dwumiesięcznika *Arcana*.

PROF. WOJCIECH ROSZKOWSKI – profesor historii, poseł do Parlamentu Europejskiego. Wykładowca SGH i wielu uczelni w kraju i zagranicą. Przed 1989 r. związany z opozycją demokratyczną. Autor najpopularniejszego podręcznika historii najnowszej.

PROF. ANDRZEJ ROTTERMUND – historyk sztuki, Dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie. Autor ponad 100 publikacji, m.in. *Klasycyzm w Polsce* (1984), *Zamek Królewski – funkcje i treści rezydencji monarszej wieku Oświecenia* (1988).

ANDRZEJ SEWERYN – wybitny aktor filmowy i teatralny, reżyser. Znany m.in. z filmów Andrzeja Wajdy. W 1993 r. jako trzeci cudzoziemiec w historii teatru francuskiego otrzymał angaż do Comédie Française.

PROF. ZOFIA ZIELIŃSKA – profesor Instytutu Historii UW. Specjalizuje się w historii XVIII w., zwłaszcza stosunkach polsko-rosyjskich. Liczne publikacje, m.in. *O sukcesji tronu w Polsce 1788–1790* (1991), *Studia z dziejów stosunków polsko-rosyjskich w XVIII wieku* (2001).

MUZEUM HISTORII POLSKI
 SKŁADA SERDECZNE PODZIĘKOWANIA
 ZA WSPARCIE NASZYCH DZIAŁAŃ I PROJEKTÓW W ROKU 2007:

Kancelarii Prezydenta RP
 Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 Urzędowi Miasta st. Warszawy

oraz sponsorom

PZU SA
 PZU Życie SA

Redakcja: Muzeum Historii Polski

Projekt graficzny i skład: **KŁAPUTPROJECT** ✨

Wydawca: Muzeum Historii Polski

Druk: 99Grist

ISBN 978-83-60642-22-1

Zdjęcia: MHP/PW, MHP/AŻ, MHP/WK, MHP/Photopass, Z. Orłowska, D. Sztajerwald, Archiwum Rodziny Frąckiewiczów, Zamek Królewski, MKiDN, Fundacja Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, Żydowski Instytut Historyczny, Muzeum Historyczne – Oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, Muzeum Niepodległości, Ośrodek KARTA, Krzysztof Wyrzykowski, FN/Studio Filmowe TOR, Dominika Stachańczyk.

© Muzeum Historii Polski 2007

